

HKZ-certificatie van endoscopie afdelingen: FAQ's

Aan welke eisen moet de endoscopie afdeling/centrum voldoen om het HKZ-certificaat te verkrijgen?

De eisen voor patiëntveiligheid op endoscopie afdelingen zijn ontwikkeld door de beroepsgroep zelf en met de belangrijkste stakeholders vastgelegd in de HKZ-norm *Patiëntveiligheid voor endoscopie afdelingen*. De laatste versiedatum is: 2015. Het document is verkrijgbaar via:

<https://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/HKZ-1472015-nl.htm>

De norm is in 2011 ontwikkeld door de beroepsgroep, hoe komt het dat de versiedatum dan 2015 is?

De norm voor endoscopie is gebaseerd op de algemene HKZ cliënt-/patiëntveiligheidsnorm voor ziekenhuiszorg. Dit document is in 2015 herbevestigd. Hierdoor heeft de norm voor endoscopie ook de versiedatum 2015 gekregen.

Er is ook een werkboek, heb ik dit ook nodig om te certificeren?

Neen, je hebt het werkboek 'Focus op Veiligheid' niet perse nodig om te certificeren. Het werkboek is ontwikkeld om organisaties te helpen bij het opzetten van een veiligheidsmanagementsysteem. Het geeft antwoord op vragen als: Waarom is veiligheidsmanagement belangrijk? Wat is risicomangement? Hoe voer ik risico inventarisaties en risico analyses uit?

Het werkboek heeft versiedatum 2011, de norm voor endoscopie versiedatum 2015; klopt dit dan wel?

Het werkboek 'focus op veiligheid' is niet gekoppeld aan de eisen in de norm. Het werkboek heeft een eigen versiedatum. In het werkboek wordt algemene informatie gegeven over hoe je een veiligheidsmanagementsysteem kunt opzetten. Het werkboek versiedatum 2011 is prima te gebruiken bij de norm uit 2015.

Hoe kan ik het HKZ-certificaat verkrijgen?

Indien een afdeling of centrum voldoet aan de HKZ-eisen, kan zij zich laten toetsen door een certificerende instelling. Deze instelling toetst op een onafhankelijke en betrouwbare manier of de afdeling voldoet aan de eisen. Indien dit het geval is, verstrekt de certificerende instelling het certificaat.

Hoe verloopt de certificatie in de praktijk?

Tijdens de certificatie audit wordt eerst nagegaan wat er in de organisatie is afgesproken en of iedereen de afspraken kan nakomen (bijvoorbeeld door middel van werkinstructies/procedures en opleiding/training). Daarna wordt gecheckt (o.a. door steekproeven in dossiers en interviews met uitvoerende medewerkers) of de afspraken ook worden nagekomen. Certificatie vereist dus een gedocumenteerd en geïmplementeerd managementsysteem. De organisatie mag (behalve op kritische onderdelen) verbeterpunten hebben. Bij goedkeuring wordt een certificaat afgegeven dat drie jaar geldig is. Tussentijds wordt er jaarlijks getoetst. Daarbij moet men aantonen dat de organisatie in staat is te verbeteren en te leren.

Wie voert de certificatie uit?

NEN-HKZ certificeert niet zelf. Dit gebeurt door certificerende instellingen. Een certificerende instelling is een onafhankelijke partij, die op basis van de HKZ-eisen beoordeelt of een organisatie voldoet aan de betreffende HKZ-norm. Alleen certificerende instellingen, die een contract hebben met HKZ, kunnen het HKZ-keurmerk afgeven. Gecontracteerde certificerende instellingen zijn gebonden aan de afspraken omtrent toetsing. Deze afspraken zijn opgenomen in NTA 8224 en Addendum HKZ. Controle op deze afspraken vindt plaats door de Raad voor Accreditatie.

Een overzicht van de certificerende instellingen vindt u hier: <http://www.hkz.nl/certificatie-keurmerken/overzicht-certificerende-instellingen/overzicht-certificerende-instellingen/>

Hoe kies ik een certificerende instelling?

Op de website van HKZ staat een lijst met certificerende instellingen (CI) en wordt een overzicht gegeven welke CI op welke norm toetst: <http://www.hkz.nl/certificatie-keurmerken/overzicht-certificerende-instellingen/overzicht-certificerende-instellingen/>

Wij adviseren een aantal CI-en te benaderen om:

- na te gaan welke CI het best bij uw organisatie past (is er een klik?);
- offertes op te vragen.

Wat kost de certificatie?

Aan certificatie zijn, los van de tijdinvestering van de organisatie zelf, kosten verbonden. Hoe hoog deze kosten zijn, hangt samen met de grootte van de organisatie (het aantal fte's). HKZ heeft op basis van internationale regels en in samenspraak met de branches zelf, het Centraal College van Deskundigen en de certificerende instellingen, vastgelegd hoe de toetsing uitgevoerd moet worden. Zo wordt gerealiseerd dat iedere certificerende instelling (CI) op dezelfde manier toetst.

De afspraken over deze toetsing zijn vastgelegd in NTA 8224. In dit document is onder meer een mandagentabel opgenomen. Hiermee is het voor iedere organisatie inzichtelijk hoeveel tijd de toetsing in beslag neemt. Voor het toetsen van veiligheidsmanagement zijn de afspraken vastgelegd in het HKZ addendum bij de NTA 8224.

Iedere CI hanteert uiteraard een eigen tarief. Om een inschatting van de kosten voor certificatie te kunnen maken, is het raadzaam om een aantal offertes op te vragen bij de aangesloten certificerende instellingen.

Hier vindt u de NTA 8224 en het HKZ addendum bij de NTA 8224: <http://www.hkz.nl/certificatie-keurmerken/accreditatie/>

Het lijkt zoveel werk? Hoe moet ik er aan beginnen?

Het is handig om binnen de afdeling een kwaliteitsteam op te zetten met een verantwoordelijke aanvoerder, bijvoorbeeld een kwaliteits- of beleidsmedewerker. Deze medewerker kan starten met een 0-meting. Want waarschijnlijk is er al veel geregeld binnen de afdeling. Stel op basis van de 0-meting een plan van aanpak op waarbij gebruik gemaakt wordt van ieders kwaliteiten binnen de afdeling. Door taken aan verschillende medewerkers te geven, wordt het draagvlak groter binnen het team en wordt het werk verdeeld.

Onderdeel van het plan van aanpak zijn: vastgestelde deadlines, taken en verantwoordelijkheden, mijlpalen, evaluatie- en communicatiemomenten.

Het is ook mogelijk om een 0-meting door een externe partij uit te laten voeren, bijvoorbeeld door een HKZ-partner of een certificerende instelling.

Hoe lang duurt het traject gemiddeld?

Het is lastig om hier een richtlijn voor te geven omdat dit samenhangt met wat er al geregeld is binnen de afdeling. Gemiddeld zijn organisaties er een jaar mee bezig om een goed werkend systeem op te zetten. Soms lukt het sneller en is men na een half jaar al toe aan certificatie. Het helpt als er een kwaliteits- of beleidsmedewerker is die hiervoor ingepland kan worden.

Werken aan draagvlak

Het helpt niet als HKZ-certificatie ervaren wordt als 'iets dat moet van HKZ'. De norm is opgezet voor en door de eigen beroepsgroep. Een veiligheidsmanagementsysteem binnen de afdeling draagt bij aan:

- een veilige cultuur
- het beheersen van risico's
- minder fouten
- veiligere zorg voor de patiënt
- duidelijkheid voor iedereen ten aanzien van de processen, taken en verantwoordelijkheden
- efficiëntere zorg

Iedere medewerker van de afdeling draagt bij aan dit systeem. Vanuit deze optiek is het niet wenselijk dat alleen de kwaliteits- of beleidsmedewerker het systeem implementeert. Het is prima als hij/zij de aanvoerder is en acties uitzet, maar vervolgens is het de bedoeling dat er meerdere mensen bij betrokken worden die hun steentje bijdragen en dat alle medewerkers op de hoogte zijn van hun aandeel in het veiligheidssysteem.

Waar vind ik hulp bij de implementatie? Wat doen HKZ-partners?

Soms is hulp van buitenaf handig om net dat duwtje in de rug te krijgen bij het opzetten van het systeem of om hele specifieke vragen beantwoord te krijgen.

HKZ-partners helpen bij de inrichting van een veiligheidsmanagementsysteem. HKZ-partners zijn organisatieadviesbureaus die een overeenkomst met HKZ hebben. Zij werken samen met HKZ, werken volgens de HKZ-systematiek en worden als eerste op de hoogte gebracht van de laatste ontwikkelingen. Om HKZ-partner te kunnen worden, moet een organisatie aan verschillende toelatingscriteria voldoen en zich houden aan een gedragscode. Overzicht HKZ-partners:

<http://www.hkz.nl/partners/overzicht-hkz-partners/>

Waar vind ik meer laagdrempelige en betaalbare hulp?

HKZ organiseert een aantal keren per jaar kwaliteitsdagen. Op de HKZ-kwaliteitsdagen doet u kennis op over kwaliteit en veiligheid en kunt u volop ervaringen uitwisselen met kwaliteits- en beleidsmedewerkers uit verschillende sectoren. Verschillende HKZ-Partners geven workshops en zijn beschikbaar voor vragen tijdens de Informatiemarkt. De HKZ-kwaliteitsdagen zijn inspirerend, motiverend en leerzaam! Schrijf u in voor de gratis HKZ-nieuwsbrief. Hierin wordt u op de hoogte gehouden over de kwaliteitsdagen: <http://www.hkz.nl/nieuwsbrieven/>